

ALBINA

REVISTĂ POPULARĂ

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviccanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-I P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodossiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă.

Noua Parfumerie și Droguerie Medicinală

TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și sapone alese, briliantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonie, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomezi de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și comestice igienice, pieptini fini, Odol, perii, paste pentru dinți, termometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru tualete.

Articole pentru menajiu, ca: ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifoane cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirit denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sârmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburi alese, rădăcini, scoarțe, frunze, flori și semințe pentru ceaiuri și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat ulei din ficat de morun pentru cura de iearnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum: bugiie, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayoane, ceaiuri, dragele, elixire, emulsiuni uleioase, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentoase care, prin rolul ce îndeplinesc unele de a fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritoare, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuințate la vindecarea suferinșilor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de caucucărie și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricei și Chirurgiei, Opticeii și Dentisticeii, ca : vată și tifoane, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectoare și sistematice irigatoare pentru Moașe și Lehuse, pompe trage-lapte și biberone, ploști și lighiane de porțelan, specule, ață de mătase și ace, seringi, sonde, aparate inhalatoare, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru doamne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulversitoare și vaporisitoare, preservative, suspensoare, termometre maximale cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu, platină, faianță și porcelan, ochelari, foarfeci și clești, etc.

La cerere, expediază în orice parte a Țării, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5   Abonamentul în străin. pe an lei 8
 „ „ „ 6 luni „ 3   „ „ „ „ „ „ „ 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu lină. Mășă publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

G. Coșbuc, Asemănarea animalelor cu locul unde trăesc. — *Mihail Sadoveanu*, Iarmaroacele Sf. Ilie: O întâmplare veche. — I., Legea judecătorilor de ocoale (III). — *Sofia Nădejde*, Măncarea de post. — *M. Lungianu*, Casa de pe râpă (Povestire). — *V. S. Moga*, Lucrările agricole în Martie: Grâul de primăvară; Ovăzul; Secara; Măzăricchia; Lintea; Meiul; Macul; Muștarul; Sfecla; Cicoarea; Rapița de primăvară; Morcovul și păstârnacul; Trifoiul roșu și cel alb; Visdejul și sparceta; Cultura inului și a cânepii; Lucrările vieii; În grădina de pomi; În grădina de legume; Vitele; Albinele; Păsările. — Prețurile cerealelor. — I. St. Murat, Starea agricolă a României la finele lui Fevruarie. — Informațiuni.

Din ziare și reviste: Păcăleala unei vrăjitori.

Roman: Primejdiasele întâmplări ale Marinei Ludovic Tregan în Noua Guinee (povestite de el însuși), trad. de C. C. Pop.-Tașcă: Cap. XVI.

Ilustrațiuni: Fluturi cari se aseamnă cu frunzele copacilor. — Sala cea mare din palatul metropolitan din București. — Odoarele Sf. Mitropoliei din București.

Pagina glumeață: În tramvai.

Asemănarea animalelor cu locul unde trăesc.

Când lupul își schimbă părul, dar năravul nu, asta o știm cu toții. Inșă nu cu toții știm de ce anume își schimbă lupul părul, așa că vara are o culoare, iarna alta. Și iepurii, și căprioarele, și alte animale pe cari le cunoaștem noi, își schimbă părul mai mult ori mai puțin, nu numai după anotimpuri, ci și după locul în care trăesc. Dar schimbările de culoare ale acestor animale sunt nimica toată pe lângă ale cameleonului, ale animalului acela poznaș care se poate face după voia lui alb și verde și negru și galben, și nu în înțelesul cum vorbim de obrajii omului, când schimbă fețe-fețe — galben de spaimă, negru de supărare, alb de groază, roșu de rușine, vânăt de mânie, etc. — ci așa că întreg corpul animalului capătă altă culoare.

Este un fapt în deobște cunoscut că multe animale se potrivește în ce privește forma și culoarea corpului cu împrejurările locului în care trăesc. Fiarele din pădurile noastre au părul potrivit cu culorile pădurilor. Când stă pe loc între brazi, poți trece pe lângă urs fără să-l observi, căci culoarea părului îl face să se piardă în culoarea ce-o dau tulpinele brazilor. Tot așa nu observi căprioara, când stă ne-

mișcată. Prepeșița, printre ierburi, când stă nemișcată pe pământ, se face una cu locul, în cât poți călcă pe ea fără s'o bagi de seamă. Tot așa o pași cu sitarul când stă piti pe pământ cu aripele întinse. Coloarea verde ori cenușie mohorâtă a animalului îl face să nu fie observat fie în iarba verde, fie în frunza copacilor, fie printre tulpinele copacilor, sau printre pietre. Nu e întâmplare, că mai toate animalele dela Polul Nord au culoare albă ca a ghețurilor și zăpezilor în cari trăesc; că animalele de prin pustiuri au culoarea nisipurilor.

Lucrul acesta, după părerea învățaților, se explică așa, că animalele prin aceasta își amăgesc dușmanii și scapă de ei. Deci potrivirea colorii corpului cu a locului este pentru ele o apărare.

Cu deosebire la animalele mai mici, la insecte și la viermi, se găesc cele mai ciudate asemănări de-acestea între forma corpului, culoarea lui, desemnul colorilor, și forma lucrurilor pe cari trăesc animalele. Fluturii de noapte, mai toți, imitează așa de bine cu colorile aripilor lor coaja acelu fel de copac pe care dorm ziua, în cât e aproape cu neputință să-i vezi, când stau nemișcați cu aripile întinse pe tulpina copacului. Chiar dacă l-ai văzut fluturele pe scoarța roșieică a copacului, îl pierzi din ochi și nu-l mai găsești cu toate că știi locul unde este: așa de lesne aluneci cu vederea peste el. Asta e o mare apărare a acestor soiuri de fluturi împotriva pasărilor cari îi vânează pretutindeni: numai când zboară îi pot pasările vână; îndată ce stau nemișcați pe scoarța copacului nu-i mai pot distinge nici cele mai agere vederi ale dușmanilor lor. Sunt unii fluturi, cari dorm lipiți pe păreții de stânci; culoarea lor cenușie e atâta de asemeni cu a stâncii, în cât înșală chiar și ochii cei mai deprinși, iar ochii nedepriși nu văd nici odată nimic decât stânca goală. Sunt apoi fluturi de noapte cari dorm pe frunză; aceștia au aripele colorate întocmai ca frunzele, și ce e mai de mirat, că-și schimbă culoarea aripilor după felul cum se schimbă și frunzele în cursul anotimpurilor.

Două, foarte ciudate exemple sunt niște soiuri de lăcuste ce trăesc prin Brazilia, al căror chip îl arătăm cetitorilor în ilustrațiile No. 1 și 2. Cetitorii pot vedea că amândoi acești fluturi au aripele de dinainte întru toate asemeni unor frunze: aceeași formă, aceleași vine și — ceeace n'o putem arăta — acelaș amestec de culori ca la frunze. Cel cu No. 1 imitează frunzele cari sunt pe jumătate veștede. Culoarea lor e în cea mai mare parte roșcată-închisă, însă are pe ici pe colea părți verzi, ca niște insule ca să fie înșelarea și mai răspicată; are și puncte albe, aruncate colo și colo, tocmai ca pe frunzele uscate. Astfel, aripele lor juri că sunt frunze cari au început să se usuce. Cel cu No. 2 imitează frunzele uscate pe deplin, ale toamnei. Ele sunt de culoare galbenă în-

chisă, și mai ales vinele lor, le dau chipul exact al frunzelor. Dacă am fi putut da colorate aceste chipuri, cetitorul ar

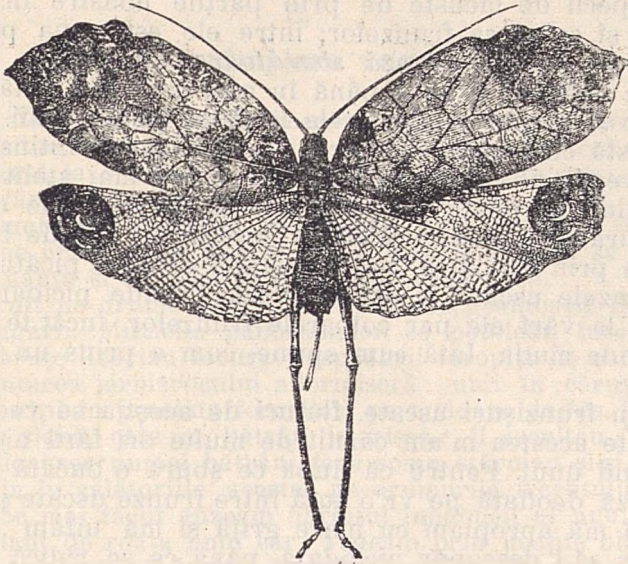

Fig. 1

fi văzut ce înșelătoare asemănare e între aripele acestor fluturi și frunzele copacului. Aceste lăcuste, firește, când stau nemișcate în frunziș uscat, cu totul neobservate de ochii altor animale.

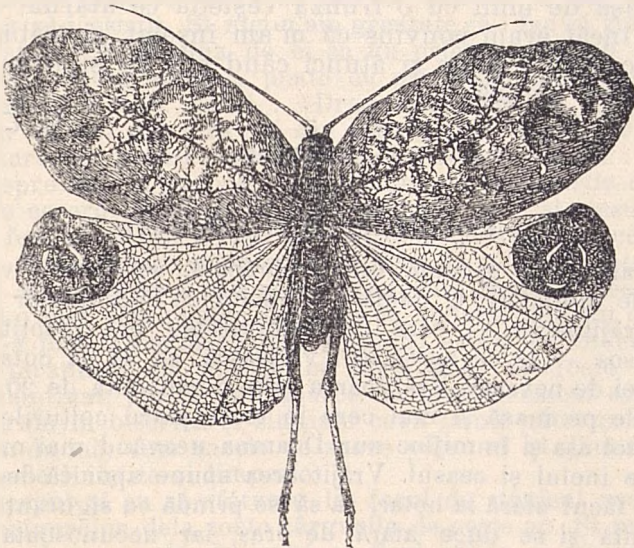

Fig. 2

De altfel și lăcustele de pe la noi au această asemănare cu locul în care trăesc. Mai ales acele de prin iarbă, săltă

rețele lăcuste numite *cosași* sau *căluși*, a căror culoare verde le face să rămâie absolut pierdute vederii, când stau pe loc. Alte specii de lăcuste de prin părțile noastre imitează și forma și culoarea frunzelor; între ele este una pe care o numesc Germanii *frunză sburătoare*, fiindcă nu numai că aripile imitează frunza până în cele mai mici amănunte ale ei, dar și corpul și picioarele lăcusteii înșală ochii. Când lăcusta stă cu trupul ei lătăreț și cu picioarele întinse în frunzișul verde al copacului, atunci nici cea mai atentă căutare a omului nu poate deosebi insecta de frunzele copacului.

Naturalistul Russel Wallace descrie un fel de fluture ce trăiește prin Sumatra, cum seamănă ca două picături de apă cu frunzele uscate, și așa că dacă întinde picioarele și le adună la vârful par cotoarele frunzelor, încât te înșală de te prinde ciuda. Iată cum spune, cum a prins un fluture de acesta :

«Prin frunzișuri uscate, fluturi de aceștia se vedeau des, cu toate acestea m'am căznit de multe ori fără niciun folos să prind unul. Pentru că după ce sbură o bucată de vreme, se așază deodată pe vr'o tufă între frunze uscate și veștede, și deși mă apropiam cu mare grijă și mă uitam atent, nu puteam să-l descopăr niciodată, până ce se ridică și sbură de sub ochii mei și s'așază într'altă parte tot într'un asemenea loc, și dispărea. Dar în sfârșit odată fui așa de norocos să observ exact locul unde s'a așezat și cu toate că l-am pierdut din ochi o bucată de vreme, l-am descoperit în urmă drept în fața mea. Însă el, în starea lui de odihnă seamănă așa de mult cu o frunză veștedă ce atârână de cotorul ei, încât eram convins că m'am înșelat, și trebuia să se înșele orișicine chiar și atunci când știe cu siguranță că e fluture, nu frunză».

G. Coșbuc.

Păcăleala unei vrăjitori.

În orașul C. o săteană bine îmbrăcată, se oferă a vrăji unei femei de muncitor. O damă din vecini dă întâmplător de ele și duce vrăjitoarea — care de altmintrelea era însoțită de un țaran osos — la ea acasă să-i vrăjească ca să ea cutare domn pe fata ei de nevastă. Vrăjitoarea cere o bancnotă de 20 cor. apoi o întinde pe masă și mai cere în toate patru colțurile câte un galben tot așa și în mijloc aur. Doamna neavând mai mulți bani, își pune inelul și ceasul. Vrăjitoarea spune apoi că descântecul trebuie făcut afară la hotar, ca să se prindă cu siguranță. Doamna ascultă și se duce afară de oraș, iar necunoscuta de vrăjitoare cu însoțitorul ei văzându-se la larg, au luat-o la sănătoasa cu banii și cu aurul.

(«Agriculorul.»)

Iarmaroacele Sfântului Ilie.

II.

O întâmplare veche.

Prieteni noștri din Fălticeni nu erau acasă; hanurile erau pline, ticsite; și iată și trăsura noastră cu trei cai așezată la o margine, între care. Doi din tovarăși, mai în vârstă, nu știu ce-au făcut, unde s'au aciuat. Eu am umblat o vreme la întâmplare, prin noaptea liniștită, pe urmă m'am gândit să mă duc la căruță să mă înfășur în manta și să mă întorc cu ochii către stele.

Am pornit pe drumeagurile pe care, ziua, geambașii își încușeră fugarii. Muzicile panoramelor se potoleau încet-încet; printre căruțe licăreau focuri. Gospodarii toropiți de căldură și de frământarea iarmaroacului adormiseră: unii în căruțe, alții dedesupt, alții în preajma focurilor, pe maldăre de fân. Ici-colo, în lumina slabă, câte-un bătrân istorisea: îl ascultau flăcăi și fete. Pe-alocurea numai bătrâni fără somn stăruiau și-și ajutau unul altuia în călătoriile acestea pe drumurile trecutului. Prin câte un loc mai tăcut auzeam hârâitul înăbușit al unui dulău, legat cu lanț de roata unui car; vedeam prin noapte blana alburie mișcându-se; și inelele lanțului zuruiau lin...

La căruță veghea Toma-vizitiul, un om voinic și vesel, căruia îi plătisem în copilărie cu tutun dela tata minunatele povești. Sta de vorbă c'un moșneag dela un car de-alătura. Afățaseră și ei o leacă de foc, căci istoriile vechi nu se pot spune decât la foc; și eu i-am găsit sfātuind.

Obiceiul să stau de vorbă cu sătenii bătrâni îl am de copil. Mi-i drag să-i ascult. Și nici n'am greutate să-i fac să vorbească. M'am alăturat totdeauna de ei ca un prieten și ca un copil al lor: asta o pricep ei ușor, poate cu pătrunderea pe care o au, poate fără să-și deie seamă... Dragostea celui ce s'apropie o simți din ochi și din glas; și din ceea ce-ți vorbește. Iar eu fără precauțare am pornit totdeauna vorbă despre ale lor: despre plug, despre vite și despre pământ; despre necazurile de-acum și despre ce eră odată. Am înțeles prejudecățile și eresurile lor. Cât am fost copil am crezut în ele; mai târziu n'am cercat să le alung din sufletele celor cu care stam la sfat, căci înțelegeam că așa fi săvârșit ceva rău și ceva zadarnic. Și dragostea pe care am avut-o mai ales pentru oamenii cu sufletul lămurit de necazuri, mi-a fost întoarsă cu prisosință. Și astăzi, ca totdeauna, de sufletul țaranului mă apropii cu sfială și cu dragoste. Când îl găsesc neîntinat, par'că se întoarce în mine farmecul copilăriei, când intram în biserică și simțiam ceva tainic pătrunzându-mă, și umplându-mă, cum razele de soare pătrund și lămuresc odată apele liniștite și limpezi.

Am început și eu să sfătuesc la focul de strujeni vechi, grămădiți prinprejur dela toate târgurile de peste an. Și mi-am răzimat capul pe o pală de iarbă cu flori oflitate, și am prins să l întreb lucruri multe pe moș-Gheorghe Leonte; pe urmă l-am lăsat să vorbească singur despre iarmaroacele de odinioară.

Visam și eu la aceste iarmaroacă de altă dată! Mă gândeam că au fost altfel negreșit. Au fost și mai frumoase decât cele de acum. Au fost mai frumoase și din pricină că povestitorii le amestecă cu ceace a trecut și deci s'a scuturat de pulberile durerii. Par'că și moș-Gheorghe Leonte pricepeă aceasta și cerea s'o lămurească cu vorba-i potolită.

«De altfel, altfel au fost. . . zicea el. Au fost altă dată în vremuri mai bune, în anii tinereții. . .»

Moșneagul purtă barbă mare, albă, lucru nu prea obișnuit la noi. O parte din față îi eră întunecată și boțită în jurul unui ochiu scurs; dar cu ochiul stâng privea limpede și cu bunătate.

«Eu, vorbî el iarăși, am apucat vremurile căraușiei, când se grămădeau aicea mărfurile de pe lume. . . Veneau negustori tocmai de prin țara nemțească și de prin alte părți. Ședeau aici, în bărăței o lună încheiată. Aduceau geambașii cai de pe la Cazaci. . . Apoi ori erau cumpărați, ori erau furați, Dumnezeu știe, c'atunci nu mai cerea nimeni îndreptările. Da frumoși cai erau! Se cunoștea că nu-s cu cinste dobândiți, așa erau de mândri! Ș'apoi se grămădeau la hamuri boerii, — de prin toate părțile. . . Veneau și din țara de jos. Aveau ei lucru frumos: puneau opt cai la droșcă și Țiganul depe capră aveă un biciu de ajungea și la urechile înaintașilor. . . Iar arnăutul aveă mustăți de putea să și le înnoade la ceafă, și brăul plin de pistoale, și hanțger în curmeziș și pușcă în spate. . . Treceau boerii pe lângă noi pușcă. Ne mai plesnea vizitiul cu biciușca, ne mai trânteau cu piepturile caii prin șanțuri; n'aveam noi trecere ca acuma. . . Acū s'a mai schimbat lumea. De-ar fi pe lângă asta și belșugul de-atunci, bine-ar fi. . .»

Bătrânul începū să rādă fără să se uite la mine. Înțelesei că vrea să știe și părerile mele. Și-i arătai că am și eu oarecari științi despre schimbarea vremurilor.

«Apoi da. . . lumea se priminește. . . zise el, după ce mă ascultă cu luare aminte. Ce să-i faci? Un bătrân ca mine tot îi bine să-și aducă aminte de atuncea. Atuncea am trăit eu; acū nu mai trăesc. Baba mi-a murit de 20 de ai; fata mi-am măritat-o mai de mult; am și nepoți. Trăesc și eu de azi pe mâni, singur. Am boii mei, am căruța mea. Vara lucrez câte-o leacă la câmp, că iau fânaș. . . și de cosit tot mai pot cosi. Iar iarna lucrez la roate. . . Am învățat dela un moș meșteșugul ista. . . — Mai de mult, în tinerețe mergeă mai bine meșteșugul. Aduceam la iarmarocul ista și roate și căruțe întregi. . . Vindeam multe și făceam bunișoare parale. Pe-atuncea am tras eu o cumpănă — de-am rămas însemnat pân'ce oiū intră în pământ.

«Vin eu la târg tocmai de-acasă, dela Mirosălvești; și găsesc zarvă mare: că vin boeri de pe la Iași, că vine chiar și Vodă. Și printre toate bărățile de scânduri umblau țigani și slujitori de tot felul, de-avalma cu negustorii, curățind locul. Slujbașii cărmuirii aveau pesemne poruncă strașnică. Știu c'au intrat și prin norod. Hai și tu! hai și tu! Lumea a început s'o împungă la fugă. Pe mine m'au prins. Apoi dădeau cu gârbacele și suduiau. . . Dumnezeu să-i erte. . . că poate acū de mult is lut. Și-mi dau un hârleț mare. . . Și trebuiă să răscolim gunoae de ani, de pe la toate iarmaroacele, să le punem pe năsălii și să le ducem în altă parte, în colo, spre iaz. . . Da eră o mișelie ș'o ticăloșie, — de nu-mi puteam trage sufletul. . . Lucrez eu acolo cât lucrez, — s'a

făcut seară... Vine nevasta împotriva mea și-mi face semn: Nu vin? — Nevastă, zic, caută tu de căsuță și de tot ce avem... că eu mai am de furcă cu stăpânirea...

«Se duce nevasta... Dau eu să mă hodinesc, mă îndrept, mă uit la alți oameni de pe lângă mine, mă gândesc că mi-i cam foame, și întreb pe unul cu șapcă: — Da mai avem mult?... — Puhe mâna pe hârleț! atâta mi-a zis, și m'a și plesnit cu harapnicul... Pun mâna pe hârleț și iar încep. Am săpat așa și noaptea aceea gunoiu glodos, gunoiu putred, și câte ticăloșii toate; am curățit medeanul; am presărat năsip pe unde trebuia să treacă alaiul; și eram trudit vai de capul meu... Nici jos nu m'am pus, nici o gură de apă n'am băut. Erau o mulțime de acei cu șepcile; nu-i deosebeam unii de alții; se uitau urât, suduiau și ridicau harapnicile, atâta făceau...

«Dimineața s'a strecurat nevasta pân' la mine; am îmbucat în fugă ceva; s'a repezit și mi-a adus ș'o oală de apă. Pe urmă m'am uitat împrejur. Mă gândeam: trebuie să fug. De ce m'au robit aiștia aici? Da dacă fug, mă prind, și-i mai rău. Că nici nevasta cu căruțele, n'o pot lăsa iarăși așa, într'atâta lume!

«Apoi am stat eu pân la amiază. Pe urmă aud așa o strigare mare, o muzică, și văd că se oprește toată lumea. Și prind a strigă ș'a urlă cu toții: ura! Dacă văd, strig și eu. Ș'am pripeput așa că poate să fie Vodă, unu călare, cu barba roșă... Acu stam numa și căscam gura, și mergeam pe lângă alaiu; și vedeam pe toți comedianții înșirați pe sus, vedeam și momiți și papagali pe afară: așa eră pesemne porunca... Și trece pe urmă Vodă la cai, îi cercetează, merge în lungul șiragului, și nu spu-neau nici o vorbă...

«Pe urmă, s'a făcut noapte, ș'o pornim pe uliți cu *făchi* la conac. Văd eu o butcă mare, și niște cai numa'n țarțamuri... Și mergem, și mergem...

« — Nu mergem la conac? zic. — Nu mergem la conac! zice omul de lângă mine. — Da Vodă unde-i? zic. — Care Vodă? Aista nu-i Vodă; aista-i un *Ghinăral* rusesc... Atuncea am văzut eu că nu-i Vodă; am văzut că-i unu mai mare... — Ș'aiștia de prin prejur is Cazaci, zice iar tovarășul de lângă mine. Atuncea am înțeles de ce se temeă toată lumea de dânșii...

«Ș'o pornește butca cu caii mai repede; ș'o pornim și noi mai repede; fug caii, fugim și noi cu făchiile. Când văd că găfai, dau să mă las mai în urmă, — și mă pălește unul cu șapcă: mă pălește cu capu'n spate și mă împinge înainte. — Unde mergem? zic. — Pe semne că mergem la Cristești, la moșia lui Vodă, zice cel de lângă mine.

«Atuncea mi-a venit așa o mânie și mie! Zic: am muncit ca un rob o zi ș'o noapte; azi ș'au făcut răs de mine și m'au purtat printre comedii; acu mă mână ca pe un căne după butca ghinăralului. Ș'odată întorc fuchia cu para în jos ș'o razâm în colb; mă fac mititel, și mă strecor printre oameni și printre Cazaci. Acu nu știu cum a fost: dar m'a fi văzut careva, că aud glasuri înapoia mea. Mă răped înainte dau între cai; dau să intru în sanț, odată dă năvală unu cu calul peste mine: mă pălește cu sulița la umăr, pe urmă odată mi-o ridică pe lângă obraz și par'că m-a fulgerat... Am căzut cu fața'n jos ș'am pus amândouă mâinile pe ochiu, pe unde mă răzbise sângele...

«Apoi pe urmă m'am târâit eu pesemne cum m'am târâit pân la târg . . . Și m'a pus nevasta în căruță și pân acasă m'a dus bocindu-se. . . Credeă că de-acu numai împărtașanie am de luat pe lumea asta. Da am scăpat, ș'am rămas cu urma asta din vremurile acelea . . .

«Da eu le-am uitat pe toate; numai așa câteodată, când viu în câte un an îmi mai aduc aminte. Văd comediile, aud huet, și mă gândesc la noaptea ceea când mi-au luat ei o lumina . . . S'au dus. Cine știe cine au fost . . . Poate i-a ertat Dumnezeu . . .»

Moș Gheorgee Leonte tăcû; și prin lumina slabă îi vedeam barba albă și zâmbetul blajin al feței.

Mihail Sadoveanu.

Legea judecătorilor de ocoale.

III.

Am zis în numărul trecut că legea cea nouă face ca țăranii și toți sătenii să aibă dreptatea mai la îndemână și mai efină. Mai departe se va vedea ce ușurare se aduce prin sporirea căderilor judecătorilor de ocoale, cari ajung un fel de tribunale. Acuma însă ne vom mărgeni la judecățile și regulările a tot felul de daraveri ce judecătorul de ocol va pune la cale venind în zile hotărîte la primăria comunei

Iată cum glăsuește articolul 47 din legea cea nouă:

«In comunele rurale, secretarii comunei și grefierii judecătorilor de ocoale sunt datori ca, sub supravegherea judecătorilor și a stagiariilor, să alcătuească și să scrie, *fără nici o plată*, pentru locuitorii săteni cu locuință în acele ocoale, actele de cari ar avea nevoie.

«Secretarul sau grefierul care nu va voi să-și îplinească astă îndatorire sau care se va dovedi că a cerut sau luat vre o plată, sub orice chip pentru treaba aceasta, se va da afară. Nu va mai putea întră în nici o slujbă la stat, județ sau comune. Pe deasupra judecătorul îl va da și în judecată ca luător de mită sau ca slujbaș care n'a voit să facă slujba pentru care ia leafă și se va pedepsi cum arată art. 190 din Codul penal».

Iată cum glăsuește acest articol.

«Orice comandant sau ofițer de oștire, *precum și orice*

funcționar (1) ce are forța (2) publică (3), care după legală (4) cerere ce i se va face de către o autoritate civilă, (5) nu va voi a întrebuintă puterea ce are sub ordinile (6) sale, *se va pedepsi cu închisoare dela 15 zile până la 2 luni*, îndatorindu-se a plăti și pagubele ce vor fi rezultat (7) din acest delict (8)».

Iată dar că statul plătește slujbași cari să facă fără nici o plată actele de tot felul de cari țărani au nevoie. Ori cine știe câți bani, câte găini, ouă, ba chiar zile de muncă țineau și mai țin încă pe țărani cele mai neînsemnate hârtii. Nu mai vorbim de jălbarii, ba chiar și slujbașii, cari făceau hârtii cu plată grasă, dar cât se poate de proaste, poate uneori din nepricepere, poate, mai adesea, din răutate, fiindcă se înțelegeau c'o parte să le facă așa în cât ori să nu aibă putere ori să bage omul în bocluc.

Iată o întâmplare proaspătă, care ne-a ajuns la cunoștință. Un moșnean ia împrumut vre-o sută de lei dela un cămătar, care își pusese ochii pe casa și grădina omului. In loc însă ca scriitorul să facă hârtia numai pentru acest om, găsește cu cale a mai băga în ea și pe alt sătean, care lua și el o sută sau două de lei dela același cămătar.

Când la plată, omul cel cu grădina și casă aduce capetele și dobânda, iar cămătarul nu vrea să-i dea dovadă de plată sub cuvânt că să i plătească și datoria celuiilalt, care eră scris în același act; dar cu care omul nostru nu aveà de împărțit nici în clin nici în mână. Il făcuse răspunzător, cum se zice, solidar (9) și pentru datoria celuiilalt. E omul în primejdie să-și piardă averea de pe urma ticăloșiei scriitorului?

De acuma actele se vor lucrà sub privigherea judecatorului sau a stagiariului, deci vor fi în regulă și se va scrie în ele după ființa de adevăr și dreptate.

Tot așa e cu cererile ce se fac înaintea judecătoriiilor comunale. Dacă o scrie partea care pornește judecata sau secretarul comunal sau greșierul judecătoriei, nu mai are nevoie de timbru. Alfel va aveà timbru. Deci, pe lângă că se vor face hârtiile de judecată fără plată și cum se cade, legea le mai scutește de timbru, când le scriu cei sus pomeniți.

Mai e și altă ușurare. La judecătoriiile comunale și astăzi nu se primesc advocați sau apărători cu plată, dar daraverile ce se judecă la aceste judecătorii sunt mici de tot și pu-

(1) Slujbaș.

(2) Puterea.

(3) Obștească.

(4) Legiuită.

(5) Putere a țarei.

(6) Porunca.

(7) Urmat.

(8) Călcare de lege.

(9) Adecă pentru tot.

ține. Am arătat cum le-a înmulțit și crescut legea cea nouă, dând căderi mari judecătorului de ocol, când judecă la primărie în loc de judecătoriile comunale.

Dar nici de-acuma nu se va îngădui părților să aducă advocați la judecătoria comunală cea nouă.

Art. 73 glăsuește:

«Pentru daraveri de felul celor ce se judecă la primăriile rurale și pentru lucrările ce săvârșesc judecătorii în acele comune, afară de cele de cari vorbesc articolele 31 și 32, părțile se pot înfățișa numai în persoană și numai ele singure își pot sprijini dreptățile. Nimeni, afară de părinți, soț, soție, fiu, frate, unchiu, nepot sau vecin, nu se va putea înfățișa în numele altuia cu procură sau ca avocat, apărător sau cumpărător de drepturi. Dar minorii și alți nevolnici, precum și persoanele juridice (comunele, județele, statul și altele) se vor putea înfățișa prin cei în drept. De asemenea proprietarii sau arendașii se vor putea înfățișa prin îngrijitorii lor Români în daraverile privitoare la moșii.

Așa dar advocații, cari, pân acum, n'aveau drept să se amestece la judecătoriile comunale, se vor amesteca numai în acele daraveri de cari vorbesc art. 31 și 32 din legea cea nouă.

În art 31 e vorbă de judecățile pentru stăpânirea unei averi mișcătoare pân la 300 de lei sau a unui hectar de pământ fără altă îmbunătățire. Iar art. 32 vorbește: 1. De plângerile privitoare la strămutări de hotare; 2. De pretenții privitoare la lucrări făcute pe ape curgătoare pentru pus în mișcare mori, fabrici și altele. 3. De plângeri pentru felurite robirii asupra pământului altuia, când li se pune piedecă, pentru zidurile despărțitoare și pentru șanțurile în devălmășie, pentru depărtarea ce trebuie lăsată între vecini la sădire de pomi sau la clădiri și durări de case, heiuri (ecarete) și altele.

Numai la aceste feluri de judecăți vor avea drept părțile să-și aducă și advocați.

E economie mare și dreptatea se va face bine, căci judecătorul va cântări dovezile și actele părților, deschizându-le ochii asupra dovezilor sau marturilor ce ar putea aduce spre a se lumina păra și afla cine are dreptate și cine caută bocluc fără temei și rost.

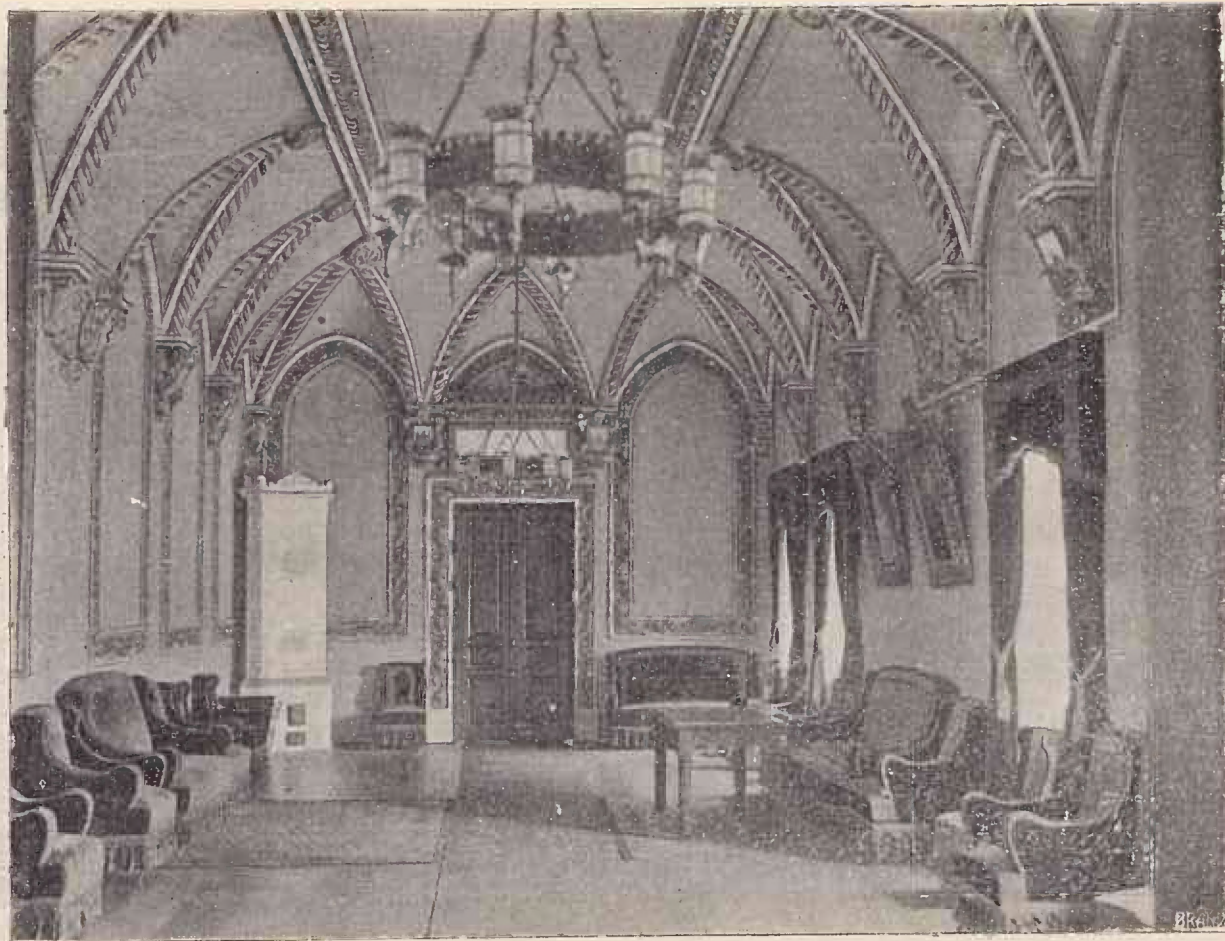
I.

In tramvaiu.

Un domn se suie într'un tramvaiu plin de lume. Văzând atâția oameni, întrebă la ușă:

— Ce, nu mai e loc în corabia lui Noe?

— Mai este, strigă cineva din năuntru, intrați, mai lipsește un curcan.

Sala cea mare din palatul metropolitan din București.

(După lucrarea Păr. Gibescu: *Istoricul Mitropoliei Ungro-Vlahiei.*)

Mâncarea de post.

amenii, din vremi străvechi, s'au hrănit cu mâncările potrivite firei lor și pe cari le-au putut avea la îndemână. Multă și îndelungată vreme, omenirea dela început se hrănea mai mult cu roadele pomilor selbateci, cu rădăcini, cu scoici, cu pește și mai rar cu vânaturi. Cu cât a propășit mai mult, cu atâta s'au făcut stăpâni pe turme și atunci se foloseau de laptele acestora și, din când în când, și de carnea boilor, mieilor, oilor și caprelor. Carnea vacilor și boilor nu se mânca de obicei la unele popoare și chiar nici la noi. De aceea săteanul nostru, nici azi, nu se poate deprinde cu ea, foarte greu, în armată, de pildă.

Câteva zeci de ani înainte, unii filosofi și învățați, întemeiați pe presupuneri greșite, credeau că numai carnea e hrană temeinică și dătătoare de putere. Această părere a prins și la noi foarte lesne, fiindcă vitele erau eftine, iară lăcomia e patimă puternică, și carnea, pe lângă măgulirea gustului, mai e și ațițătoare.

Mulți cred că una dintre nenorocirile sătenilor noștri e că nu se deprind să mănânce și ei carne de vacă și că ar trebui să fie și pe la sate măcelării.

Acestea sunt păreri învechite și nu mai merg azi, când, în ceace privește hrana omului, s'au făcut cercetări întemeiate pe observații științifice și istorice, dar mai ales doctoricești.

Dacă azi este o boală a foamei, asta se poate spune că e foarte rară și se arată numai la întâmplări de foamete ori sărăcie prea mare, este însă o boală a bogăției, a bielsugului prea mare și mai ales a celor ce mănâncă prea multă carne, prea multe mâncări hrănitore (azotoase, cum le zice știința). Azi pretutindeni carnea prea multă, și mai ales cea de vacă, încep a'o socoti doctorii ca neprielnică la boli. Hrana cu carne, pe lângă că e grozav de ațițătoare, lucrează rău în mațe, fiindcă ajută putrezirea și folosește microbilor, — un fel de ființi mici, cari aduc tot soiul de boli! Mâncătorii de carne, cu vremea, capătă podagră, reumatisme și boli de ficat, de rinichi și chiar la minte. Unii din aceștia, dacă se lasă din vreme de carne, se vindecă, dovadă că ea le pricinuise boala.

Am spus mai sus că lăcomia mâncării e o patimă stricătoare. Religia are mare dreptate, când o socoate printre cele mai mari păcate și, pentru a o înfrână, regulează posturi anumite, cari ar fi foarte folositoare, dacă omul ar avea tot ce-i slobod a se mânca la zile de post, anume: legume, pâine și fructe din bielsug. Vom aduce încă o dovadă din isprăvile lăcomiei și a mâncării de cărnuri multe și de mâncări prea multe și prea hrănitore.

Familiile bogaților se sting pe încetul de o mulțime de boli; orășenii au mai multe boli decât sătenii; copiii acestora nu mai sunt în stare a fi ce au fost părinții lor, ba chiar dau îndărăt

și se sting. Cine din noi nu cunoaște atâtea familii, în cari bunicul a fost fecior de sătean, de preot ori de mahalagiu, care duce aproape tot viața săteanului? Feciorii s'au ridicat, au ajuns doctori mari ori advocați, profesori ori grade în armată, mari de tot. Aceștia, fiindcă au câștigat din bielșug, au dus viață largă, s'au îmbuibat cu toate bunătățile pământului, au uitat că lăcomia duce la perzare, au băut și băuturi scumpe și multe, iar pe copiii i-au crescut tot în acest bielșug de hrăni, i-au scutit de orice muncă trupească, atât de trebuitoare sănătății. Au crezut că din ei vor eși cine știe ce filosofi, ce oameni mari. Căci, și-au zis părinții: «Dacă noi, cari ne-am luptat cu sărăcia și nevoea noi, cari mergeam la școală c'un dărăb de pâine numai, și am ajuns; ce vor ajunge ai noștri cărora le dăm toate din bielșug?»

Amară înșelăciune! Puțini din ei se vor ține a la rangul părintilor, numai mulțumită spetelor și averei acestora. Cei mai mulți nu vor fi în stare; iar, după moartea părinților, pierd și avere și rang și tot, fiind slabi trupește și sufletește.

Și care să fie oare pricina acestei căderi trupești și sufletești? Au avut de toate din bielșug, case aerisite, nu bordee ca ale țaranului, pline de toate miroasele și vara s'au dus la munte ori la mare și profesori cari le-au dat învățături. Care alta decât îmbuibarea și lăcomia? Trupul, ca să fie ager, trebuie asemenea cu o strajă, care, dacă o vei îmbuibă cu mâncare multă, cade lenevită și adoarme, iar, în vremea asta, dușmanii năvălesc.

Le-am spus toate acestea, nu că doar am crede că săteanul nostru e în primejdie de a cădea pradă lăcomiei. Știm noi că nevoea îl roade; dar am spus pentru a arăta adevărul celor cari cred că e nevoie a-l deprinde cu carne de vacă.

Sătenii din toată lumea, nu numai dela noi, cu toate relele și nevoile de cari sufăr, duc traiul cel mai potrivit cu firea și cu felul de viață la care au fost meniți din neam străneam; fiindcă ei nu s'au îmbuibat cu cărnuri și mâncări prea hrănitoare, iar ce-au mâncat s'a mistuit bine; fiindcă au lucrat la aer curat. E de prisos a stărui să schimbăm felul de hrană al săteanului, făcând măcelării prin sate. Dacă în orașe și se taie vite bolnave și se vinde carne stricată, ce ar fi la sate? Al doilea, e, pentru a o cumpără e nevoie de bani, ceea ce ar fi alt bir pe lângă al tutunului și băuturii, destul de vătămătoare și costisitoare.

Stăruința celor care-i doresc binele, ar trebui să fie să-l îndrumeze și să-l învețe cum să scoată mai mult din bucățica lui de pământ, ca să aiba cu ce țineă o vacă cu lapte, capre și oi. Să ție păseri ca să aibă ouă; iar la o zi mare, să poată aevă și el o găină ori un pui în oală. Să lucreze zarzavaturi, ca să aibă legume de cu primăvară, pe vară, toamnă și iarnă să-și sădească pomi roditori, de cari, pe vremuri, erau pline nu numai pometele satelor, dar chiar pădurile. Când năvăleau Polonii mâncau să se sature de poame. Nu ca azi, când copiii sunt arși de pofta unui măr ori prune, prin unele sate pustii de pomi unde, vorba poetului:

«Numai umbra spinului

«La ușa creștinului».

Lipsa acestor roade binecuvântate, cu cari omenirea s'a deprins

încă de pe când nu eră luminată, e cea mai mare pricină a închircirei și boalei, ce se vede prin unele sate sărace.

Par'că vedem pe unii părtași ai mâncării de carne, dându-ne ca pildă pe Englezi, cari mănâncă carne multă. Dar și aci poporul nu-i așa de mâncător, căci e prea scumpă. Pe urmă, acolo carnea nu e de vite bolnave și vitruite de muncă, în cât să fie plină de otrăvi. Apoi Englezii mănâncă și foarte multe fructe, cari, cumpănesc, oare cum, otrăvile și relele cărnei. Pe urmă să ținem seama și de obișnuința de veacuri a poporului nostru și să nu tot invinuem posturile, par'că ele ar fi pricina relelor. Posturile au fost de mare folos trupesc și sufletesc. Vorba e să aibă omul cu ce le țineă cum aveă înainte. Schimbările prea răpezi duc la pierzanie, cum am arătat cu familiile cari se ridică din popor. Voiu mai arată un fapt și mai vădit. O familie aveă o căprioară într'un parc. Căprioara se împrietenise cu câinele. La început, așa de jucărie, băgă și ea hotul în supa cânelui; apoi fugeă îngreșoșată. Cu încetul însă s'a deprins s'o mănânce. Peste cât-va timp, mănă nu numai supă grasă, dar și carne. De o dată i-a mers bine, s'a ingrășat. Dar, peste o jumătate de an, a pierit. Iată că în toate, înainte de-a face schimbări în felul de traiu al unui popor, trebuie cumpăneală și chibzuială multă.

Sofia Nădejde.

CASA DE PE RÂPĂ.

I.

Ileana lui Brânduș rămăsese văduvă, cu trei copii mici și săracă lipită pământului. Frați n'a avut; părinții îi muriseră de mult și din întreg neamul, trăia numai o soră mai mare, tot bolnăvicioasă și cu o casă mai mare decât a ei.

Bărbatu-său, Simonică Brânduș, venit aci din părțile dela vale, a fost ținut tot timpul ca un străin și din porecla de «Gherlanu» nu-l scotea nimeni. Abia s'au îndurat mai marii satului să-l lase, să și facă și el o cocioabă de bârne, în patru scurtături de grinzi pe o râpă, în marginea stângă a Dâmboviței. Pământ n'a avut de loc; iar bătătura casei lui n'a simțit pâșitură de vită. Și-a dus viața cu lucrul mâinilor, dintr'o zi întralta: iarna în păduri, la tăiat de lemne și vara la varniți. Invățase să clădească bolta din pietre, așezate binisor una lângă alta, știa să aprinză și focul cu măsură, ca să iasă varul bun și meseria asta îi prindea de minune, că era căutat de toți și nu trecea pentru el o zi, fără de lucru. Dar așa i-a fost lui scris, ca să i se tragă moartea acolo de unde, prin muncă grea, își scotea banii cu cari ținea casa, o casă cu cinci guri și cu câteva lighioane pe lângă ea. S'a surpat într'o zi varnița peste el, l-a strivit, l-a înăbușit și atâta i-a fost! L-au scos dedesubt negru și plin de sânge, l-au dus apoi la groapă și de atunci sărăcia și nevoia și-a așternut și mai bine culcușul în casa celor rămași.

El ca el, s'a dus, a fost bun dus; dar vai de viața ce au trăit-o după asta femeia și copiii lui, acolo în căsuța de pe râpă, departe de sat, lipsiți de toate și fără mână de ajutor! Cât ținea munca primăvara la săpat și vara la prășit și la polog, ar fi făcut Ileana ce ar fi făcut și ar mai fi prins câte un ban; dar unde eră chip să se miște din loc cu trei copii mici?... Luă și ea de lucru acasă, torcea, țesea pânză și ori-ce i se cerea; dar două brațe aveă și cu brațele acelea trebuia să îngrijască și de toate câte e nevoie într'o zi la o casă. La apă se ducea singură, cu lemnele de pe coastă singură se încrosniă, focul tot ea îl făcea, ea mătură prin casă, ea purtă rânduiala celor câte va cobî de găini ce aveă și de purcelul slab, buburos, c'un jujău cât toate zilele atârnat de gât.

Cu câtă greutate cumpără ea varză și pecioici toamna și câte un săculeț cu mălai, odată'n două săptămâni, numai ea știa! Mălaiul mai ales a fost grija ei cea mai mare, mălaiul, hrana de toate zilele a săracului, cu care el e mulțumit, când o are. Dacă se întâmplă să se isprăvească și n'aveă părăluțe strânse, trebuia să cumpere cu ocaua, or să rabde, că pe datorie nu-i vindeă nimenea și nici vecini n'aveă, ca să-i dea o strachină două cu'mprumut. Ea ca ea, ar fi dus-o cât de mult nemâncată: dar când auzia copiii plângând, i se rupeă inima și ar fi rupt-o ea singură'n bucăți, dacă ar fi putut, ca să le potolească foamea chinuitoare.

— Bieții copilași! Dacă nu i-ași fi născut, ar fi fost mai bine; dar dacă i-am, ce să fac, să-i omor? Acù oi ruga pe Dumnezeu, să mi-i ție sănătoșei! "

Nimeni nu știa și nici nu vrea să știe de mai trăește și cum? De se întâmpla să se bolnăvească vre-odată, cine-i deschidea ușa? Și dacă soră-să veneă din când în când, or trimetea câte un copil d'al ei s'o vază, cu ce putea să-i ajute? De necăjit, o necăjeau însă toți, că oamenii se pricep nevoie mare, să ciocăne în cel slab! «Ba că nu le-a făcut or nu le-a adus lucrul la timp și din pricina asta nu-i plătesc; ba că să-le muncească de geaba pentru datoria, ziceau ei, rămasă dela bărbat; ba că purcelul intră în grădinele lor și le făcea stricăciuni mari». Și biata Ileana răbdă toate și se mângâia cu plânsul.

— «Doamne, Doamne, decăt să rămâie o femeie așa singură, necăjită, mai bine s'o ia D-zeu mai din nainte!» Așa ziceă ea, când eră mai amărâtă; dar cum sfârșia vorbele astea grele, nechibzuite, da cu ochii de copilași, se bătea cu palma peste gură, oită din greu și schimbă firul gândului.

«Mari îți sunt minunile tale, Doamne! Christos a suferit batjocuri, s'a târât sub greutatea crucii și a fost apoi pironit de viu! Profetul Ilie a răbdât de sete, Ionă a stat în pântecelul chitului, iar Daniil în groapa cu lei. Și câți mucenici n'au suferit foamea, câți n'au trăit goi și fără de adăpost?!..»

Gândurile astea, izvorâte din auzul des al cuvintelor din

biserică, îi veneau atunci în minte și o întăreau, o făceau să ducă, aproape fără să-și dea seama, mâna la frunte și să înceapă sf. cruce dătătoare de nădejde. Și'n sufletul ei de mamă, lângă durerea semănată de atâtea griji și neajunsuri, încolțea tot mai tare dragostea pentru cele trei odrasle plâpânde, doi băeței și o fetiță. Ii îngrija ca pe niște păpuși, cu hăinuțe sărăcicioase, dar tot-d'a-una curate; îi spală și i pieptănă cu mâna ei și unde se ducea, de unde venia, cu inima tot la ei eră. Când plecă după vre-o treabă, stingea focul în vatră, ba îi încuia și'n casă, să nu li se'ntâmplesse vre a nenorocire. Râpa de lângă casă îi da ei mult de gândit și odată cu capul nu i-ar fi lăsat singuri p'afară. Când te paște însă păcatul, să faci orce-ı face și nu poți să scapi de el!

Intr'o zi de vară, luminoasă și caldă, a eșit femeia în curte cu copilașii și, pe când ea urzia pe parii gardului firele de bum-bac, ei se jucau pe la portița, cu țâțanele rupte, deschisă pe jumătate. Și mergea ea tot d'a fuga, dela un colț al curței până la cellalt, desculță, cu căpătâiele fotei prinse 'n brâu, cu alergătoarea într'o mână, cu firul de urzeală 'ntr'alta. Când ajungea la capătul gardului, se sucia repede 'n călcăie și căta spre copilași; iar când se apropia de ei, lăsa puțin alergătoarea, se aplecă, ștergea pe câte unul pe față, le dregea cămășuțele și fotița și-i sărută pe rând pe fiecare. Atâta bucurie avea și ea și pentru bucuria asta se trudea și pentru ea trăia numai! Pe la o vreme a prins a număra jurubițele de urzeală și cum numărătoarea nu i-a eșit dintr'o dată, a luat a doua oară firele, unul câte unul în mâini și a țintit asupra-le ochii și mintea ei toată. Copilașii, corsăiți, ca toate poșidicurile, s'au strecurat încetșor pe portița ruptă și au ieșit afară. Dela gardul ce închidea curtea, mai era loc ca de două-trei picioare și apoi se lăsa'n jos, dreaptă ca un zid, râpa, mâncată cu timpul de apa, ce curgea'n josul ei repede și mare. Și ce au făcut, ce au dres ei, că s'a auzit un țipăt, i-a stat inima 'n loc bieteii femeii și a mers în fugă mare într'acolo. Și a văzut pe copilașii cei mai măriceii, pe băeții amândoi, cum veneau tremurând și plângând; iar în valurile limpezi abia a zărit un căpșor rotund, apoi un picioruș, fugind la vale odată cu apa. La țipetele ei s'au repezit câteva femei, cari uscau pânzele pe prund, cu toată păzderia de copii după ele și au pornit cu toții, să alerge pe cele două părți ale gârlei în jos. Au prins-o tocmai la iazul morii, că se oprise de grătarul de fier, pus d'a curmezișul lui, ca să abată lemnăle și orce lucru greu ce ar putea să strice spetzele roatelor. Și a'nceput a se tângui toată, biata mamă, când a scos fetița înecată din apă; dar femeile s'au făcut roată pe lângă ea:

— Ci lasă, Ileano, nu mai boci, c'asa o fi fost voia lui D-zeu! Dacă trăia, cine știe ce ajungea! Și apoi e o gură mai puțin la casă, Ileană!»

În inima ei zdrobită s'a înfipt atunci încă un ghimpe ascuțit, dureros :

— Doamne, ce rea e lumea asta ! După ce nu-ți face nici un bine și nu-ți dă o fărâmbă de ajutor în nevoie, te mai și împunge cu limba ei de șarpe înveninat. «O gură mai puțin !» Dar nu cumva o hrăniă ea și nu mâinele mele? Ce-i oare un copil mai mult pentru un părinte bun, de cât o bucățică smulsă cu drag dela gură pentru el ?

Și-a 'ngropat copilița, biata Ileana, cum a putut și i-a purtat rânduielele, cum le-a purtat și după bărbat. Și au început să curgă iarăși zilele triste ale vieței ei, așa cum curge un pârâu mocirlos printre anini, încet de tot și 'n cotituri mai mari, tot mai mari...

(Sfârșitul în No. viitor).

M. Lungianu.

Lucrările agricole în luna Martie.

Cum începe această lună, agricultorul să nu piarză nici o zi, căci cu cât arăturile și semănăturile vor fi făcute mai de timpuriu, cu atât vor isbuti mai bine și recolta lor va fi mai mulțumitoare. Graba este cu atât mai necesară cu cât de multe ori luna Aprilie este secetoasă.

Grâul de primăvară.

Deși grâul de toamnă e mai roditor, adică produce mai mult, cu toate acestea se seamănă în unele localități și grâu de primăvară mai cu seamă atunci când toamna s'a semănat puțin grâu. Grâul de primăvară se seamănă într'un loc gras, care s'a arat de toamnă, așa că primăvara se face a 2-a arătură și după aceea se seamănă grâu. Grâul de primăvară se seamănă după plante prășitoare ca porumbul, fasolea, și sfecla, etc.

Ovăzul.

Dacă timpul este bun, această cereală se poate semăna și în luna Februarie și numai când timpul e rău în Februarie, atunci se seamănă în Martie.

Ovăzul crește mai bine în localitățile umede, de aceea la noi reușește mai bine în Moldova și dă o producțiune mai bună. La noi se seamănă «ovăzul comun, ovăzul alb și ovăzul negru de Ungaria» și ovăzul numit de Ligovo. Ovăzul se seamănă după o plantă prășitoare; dar se poate semăna și după grâu, numai prima arătură trebuie făcută de toamnă. Când se seamănă în țelină și în trifoiște se

mulțumește și cu o singură arătură. La hectar se seamănă 250—325 litri. Când se seamănă cu mașina în rânduri, se pune la hectar 150—250 litri de semințe. Când se seamănă prea târziu, este bine a se semăna sub brazdă. După ce s'a semănat, locul se grăpează și după aceea se tăvălugește.

Secara.

Secara se seamănă mai cu seamă în pământurile ușoare și după o plantă prășitoare. Semănatul se face în tocmai ca grâul de primăvară. Cătătimea de semințe este dela 200—250 litri de sâmânță.

Măzăricea.

Sunt două soiuri: de toamnă și de primăvară. La noi în țară se cultivă numai Măzăricea de primăvară.

Măzăricea se seamănă cât se poate de timpuriu în locuri bine lucrate. În locurile țărânoase isbutește mai bine decât în locurile tari. La un hectar se pune cam 140—160 litri semințe. Măzăricea înainte de semănat se amestecă cu orz sau ovăz. La un hectolitr de măzărice se pune 15—20 litri ovăz, în aceste cazuri se mai numește «borceag».

Mazărea de câmp surie de primăvară.

Această leguminoasă se dă mai mult ca nutreț verde vitelor; reușește în pământurile în care reușește și grâul, iar pământul se lucrează ca și pentru măzărice. La hectar se seamănă 125 litri sâmânță, din cari 16 sunt ovăz. După ce s'a semănat, locul se grăpează și după aceea se tăvălugește.

Lintea.

La noi în țară crește mai bine în localitățile mai muntoase și în pământurile ușoare bine lucrate și roditoare. Se seamănă mai mult prin împrăștiere. La hectar trebuie 200 litri de semințe. După ce s'a semănat locul se grăpează și după aceea se tăvălugește.

Meiul.

Pământul în care crește mai bine meiul este cel nisipos și calcaros. Pământul în care se seamănă meiul, se ară odată toamna și a doua arătură se face când se seamănă. La hectar trebuie 10—20 litri semințe, după cum se seamănă pentru nutreț de vite sau pentru semințele lui. După semănat, locul se grăpează bine și după aceea se tăvălugește.

Meiul poate să producă la hectar dela 15—40 hectolitri. Boabele de mei se întrebuițează la hrana omului și a păsărilor și se face din ele bragă. Ca fân este nutreț bun pentru toate vitele.

Macul.

Reușește bine în pământurile roditoare, ușoare și bine lucrate. Dacă pământul este sărac, trebuie bine îngrășat. Pentru cultura macului trebuie pământul arat de 3 ori, toamna, primăvara îndată ce pământul s'a svântaf, a treia înainte de semănat. Sămânța amestecată cu pământ sau nisip se împrăștie cu mâna, sau se seamănă cu mașina în rânduri, depărtate de 50—60 cm. La hectar trebuie 3—4 litri de sămânță. După semănat, sămânța se acoperă ușor cu grapa de mărăcini și după aceea locul se tăfălugește. Macul se sapă de 2—3 ori, se rărește așa ca între fire să fie o depărtare de 25 cm.

Muștarul.

La noi în țară crește în stare sălbatică. Muștarul alb se poate cultiva mai mult ca plantă de nutreț pentru animale, pe când muștarul negru se cultivă pentru semințele lui din care se scoate uleiul. Muștarul crește bine în pământurile roditoare și revene care trebuie să fie arate mai de multe ori. Semănatul se face prin împrăștiere, la hectar 6—7 kgr. sămânță. După semănat se grăpează și locul se poate tăfălugi.

Sfecla.

Sunt mai multe soiuri: unele sunt pentru hrana vitelor, altele se întrebuițează la fabricarea zahărului. Sfecla crește bine în pământurile mai ușoare, revene și roditoare. Dacă pământul este sărac trebuie îngrășat cu gunoiu putrezit pe jumătate; la hectar se pune până la 17.000 kgr. băligar. Sfecla se poate semăna prin aruncare sau în rânduri cu mașina. Rândurile să fie depărtate de 25—30 cm. pentru sfecla de zahăr, de 50 cm. pentru sfecla de nutreț. La hectar se pune 7 kgr. semințe.

Cicoarea.

Se cultivă pentru rădăcina ei. Pământurile în care crește mai bine sunt lucile cari sunt de comun roditoare. Pentru cultura cicoarei se fac 3 arături: una toamna, a doua prin Februarie sau începutul lui Martie și a treia când se seamănă. Cicoarea se poate semăna din luna Martie până în

luna Maiu. Semănatul se face prin împrăștiere sau în rânduri cu mașina. Depărtarea între rânduri să fie 20—30 cm. La hectar trebuie 4—6 kgr. semințe.

Rapița de primăvară.

Se seamănă numai prin aruncare, în luna Martie când pământul cuprinde o cățătime de umezeală, ca rapița să crească mai curând.

Morcovul și postârncul.

Aceste 2 plante rădăcinoase se cultivă numai pentru hrana vitelor. Să fie pământul bogat și să se lucreze bine. Morcovul și postârncul se seamănă numai în rânduri cu mașina; între rânduri să fie 40—50 cm. La hectar trebuie 4—5 kgr. semințe. După semănat semințele se pot acoperi cu tăfălugul sau cu grapa întoarsă.

Trifoiul roșu și cel alb. Lucerna.

El servă ca nutreț pentru vite. Pământul în care se seamănă să fi fost bine lucrat și îngrășat cu bălegar putred. Semănatul se face prin împrăștiere cu mâna sau cu mașina. Semănătorul să fie om dibaci, căci dintr'o mână încărcată cu semințe trebuie să arunce de 3—4 ori. Când se aruncă sămânța, se lovește cu degetul arătător, ca să se împrăștie mai bine.

Semințele de «trifoi roșu» se seamănă la hectar dela 14—25 kgr., «trifoiul alb» dela 10—12 kgr. Trifoiul alb rezistă și în pământurile sărace și nisipoase. În acest caz se lasă ca pășune pentru vite. Sămânța de lucernă se seamănă la hectar 25—30 kgr. Semințele se acoperă cu tăfălugul sau cu grapa întoarsă. Dacă avem grapă de mărăcini, se întrebunțează această grapă. Trifoiul roșu se seamănă 12—20 kgr. sămânță.

Visdeiu și sparčetă.

Se seamănă ca și trifoiul într'o semănătură de ovăz. Sămânța de vizdei se seamănă la hectar dela 20—30 kgr., iar de sparčetă dela 400—500 litri.

Cultura inului și a cănepei.

Se cultivă pentru sămânța și tulpina lor din care se scoate fuiorul. Inul poate să reușească în orice pământ și după orice plantă, numai ca pământul să fie bine lucrat și bine îngrășat cu băligar putrezit. Inul se seamănă dela 14 Martie

prin împrăștiere. La hectar 200—280 kgr. după cum se seamăna pentru fuior sau pentru sămânță.

Alte lucrări.

Semănăturile de toamnă ca grâul, orzul și secara se grăpează când s'a văzut că pământul a prins scoarță pe deasupra.

Lucrările viei.

Se dăsgroapă via, vița se taie cu cosorul. Dacă timpul este prea călduros, tăiatul se face mai mult dimineața și spre seară. Se taie mai întâiu coardele timpurii și de soiuri mai bune, pe urmă celelalte. După tăiat, via se arăcește, aracii cei mai buni sunt de stejar despăcat. După aceea se leagă cu tei netopit. Legatul se poate face în formă de cere sau în linie dreaptă cu pământul. După legat via se sapă. La 1 Martie începe altoitul butașilor americani cu viță românească. După ce s'a isprăvit cu altoiul, se sădesc altoi.

Vinul.

Vinul se pune în sticle după o vechime de 2 — 3 ani în luna Martie, când timpul e frumos și senin. Când vinul se pune în sticle trebuie să fie limpede; să ne ajutăm cu o cașă.

În grădina de pomi.

În școala de pomi se începe altoiul îndată ce seva sau mătza a început a se mișca în pom. Când timpul este rece și p'oios nu este bine a altoi, nici când este căldură prea mare peste zi.

În grădina de legume.

Dacă răzoarele nu le am putut face în luna lui Fevruarie, după cum am văzut, se fac în această lună. Mai întâiu se seamăna mazărea și bobul, după aceea ceapa, usturoiul și legumele rădăcinoase. Semănătura se face în rânduri. Lângă casă și spre miazăzi, adică în bătaia soarelui se face răsadnița.

Se sapă o groapă în pământ în patru colțuri, de 50—70 cm. și împrejurată cu scânduri. Scândura care se află în spatele răsadniței să fie înaltă 50 cm. iar cea din 'nainte de 25 cm. După aceea groapa se umple cu bălegar care se așează cu o furcă de fier și se calcă bine cu picioarele. Cel mai bun bălegar este de cal. Peste el se pun un strat de pământ gros de 25 cm., pământul să fie bun și mărunțit. Pe urmă răsadnița se acoperă cu un geam și se

lasă așa 4—6 zile. După aceea pământul se potrivește cu grebla și se împarte în mici răzoare, pe care se seamănă semințe de varză, conopide, pătlăgele etc.

Când este frig, fie ziua fie noaptea, răsadnița este acoperită, iar ziua când este cald se descoperă. Răsadnițele se udă și se plivesc de câte ori au trebuință. Când timpul se încălzește mai mult, răsadnița se lasă descoperită și noaptea.

Vitele de muncă.

Fiindcă în Martie începe adevărata muncă a câmpului, vitele trebuie hrănite bine cu fân bun, iar rădăcini de sfeclă și morcovi li se dă mai puțin; în schimb trebuie să li se dea grăunțe. Mâncarea trebuie dată la ora hotărîtă pentru că vitele nu pot aștepta.

Yacile și oile; porcii.

Se pot scoate la pășune și dacă nu e iarbă îndestul, li se dă și alte nutrețuri uscate. În această lună începe făta-rearea oilor. Dacă timpul este rece, oile trebuie lăsate să fete în coșar; dacă este călduros, pot fătă, afară la câmp. Scroafele cari s'au vierit în Octomvrie fată în această lună; acele cari nu au avut călduri în Octomvrie sau Noemvrie se dau la vier în Martie. Purceii se înțarcă la 5 săptămâni. Ei trebuie bine hrăniți cu burueni tocate amestecate cu tărâțe și cu boabe de secară și cu făină de secară.

Albinele.

Pe la 9 Martie (Mucenici) sau ceva mai târziu, se scot stupii dela iernat și se așează în stupine, când se caută unul câte unul, ca să se vadă dacă se găsesc în stare bună, dacă au ce mânca până când albinele vor găsi flori pe câmp de unde își adună hrana. Toți stupii trebuie curățiți cu o pană sau cu o pâslă de orice murdărie. În acest caz stupii se ridică cu gura în sus, și albinele cu ajutorul fumului se fac de se îngrămădesc în fundul stupului. Se taie fagurii mucigăiți și se curăță de albinele moarte și de orice murdărie. Se înseamnă toți stupii de semințe și se îngrijesc bine. Dacă prin Martie timpul este ploios, se hrănesc și stupii de semințe: se dă ca hrană dela 100—125 gr. sirop sau miere.

Păsările din curte.

Timpul cel mai bun pentru clocit este dela Martie până la 1 Maiu. Când o găină se pune la clocit, se alege ouăle

cela mai proaspete. Acestea se cunosc punându-le în apă: ouăle proaspete cad la fund, iar cele stricate rămân la suprafața apei.

V. S. Moga.

Prețul cerealelor în târgurile streine, socotite pe suta de kgr

	Grâu	Secară	Orz	Ovăz
Mänhen (Germania)	30,20	26,25	24,10	23,75
Berlin „	27,50	26,50	24,00	21,50
Strasburg „	»	»	»	»
Colmar	»	»	»	»
Londra (Anglia)	21,30	17,00	16,50	14,00
Viena (Austria)	26,70	22,70	20,50	19,50
Bruxel (Belgia)	20,25	18,50	18,00	18,50
Liège „	»	»	»	»
Anvers	18,25	18,00	18,00	20,00
Budapesta (Ungaria)	24,70	20,44	20,50	16,25
Milan (Italia)	25,10	19,00	20,00	21,00
Geneva (Elvetia)	23,00	22,25	20,00	20,00
New-York (America)	19	14,50	17,00	16,25
Chicago „	21,50	»	»	»
Paris (Franța)	22,50	17,00	18,50	18,50
Alte târguri franceze	22	17,50	17,50	17,50

Prețul cerealelor din Algeria și Tunis.

	Grâu	Secară	Orz	Ovăz
Alger	24	»	16,50	17,00
Philippeville	23	»	16,50	16,75
Constantine	24,00	»	17,00	16,75
Tunis	24,00	»	17,00	17,00

Prețurile curente din piață.

Carnea de vacă	0.85—0.95	Perechea de curcani	11.00—13.00
» porc	0.85—1.20	» » găini	3.10—3.50
» oae	0.65—0.75	» » rațe	2.70—2.90
Mielu	8.00—10.00	» » găște	6.50—7.00
Crap	0.50	Kgr. brânză de burduf	2.10
Somn	2.00	» » puțină	1.30—1.45
Morun	2.30—2.50	» de unt topit	2.80—3.00
Nisetru	—	» » netopit	1.70—2.00
Cegă	4.30—5.50	Mielu	7.00—10.00

Prețul cerealelor în București,

Grâu	lei 20—21,80 b.
Porumb	» 10—11,80 »
Ovăz	» 13—14,50 »

Aceste prețuri sunt socotite pe suta de chilogramme.

BR417

Odoarele Sf. Mitropolii din București.
(Com. de Dir. Tip. Cărilor Bisericești).

Starea agricolă a României la finele lunii Februarie 1908 st. n.

Luna Februarie, cu caracterul ei primăvăratec, a fost foarte favorabilă atât dezvoltării semănăturilor de toamnă cât și pentru începerea timpurie a lucrărilor agricole din acest an.

Semănăturile de toamnă timpurii au mai progresat, iar cele târzii și nerăsărite încă au apărut acum în condițiuni foarte satisfăcătoare. Toate semănăturile de toamnă chiar și cele mai târzii, se prezintă pretutindeni în cele mai bune condițiuni con-trar tuturor așteptărilor dela finele toamnei.

În Muntenia, în Dobrogea și în multe părți ale Moldovei s'au făcut cu înlesnire arături și ogoare pentru semănăturile de primăvară.

Pe timpul ploilor calde generale și binefăcătoare din ultimele zile ale lunii Februarie, lucrările agricole s'au suspendat, iar în primele zile din Martie de când avem în toată țara un timp prea frumos și extraordinar de călduros — lucrările agricole și semănăturile timpurii de primăvară se fac pretutindeni cu cea mai mare activitate.

I. St. Murat.

Directorul Institutului Meteorologic.

INFORMAȚIUNI

— D. Dim. Sturdza, președintele consiliului, împlinind vârsta de 75 ani, M. S. Regele a binevoit a-i trimete cu această ocazie, o scrisoare de felicitare în cuvinte foarte elogioase și pline de căldură.

— Pe lângă penitenciarele din țară, precum și pe lângă unele aresturi preventive au început să funcționeze, din inițiativa d-lui Rădulescu, subdirectorul închisorilor, școale de adulți.

— Din inițiativa d-lui inginer C. Busuioc, șeful atelierului C. F. R., s'a organizat la Pășcani o muzică instrumentală a lucrătorilor, compusă din 40 persoane, un cor vocal mixt din 60 voci, precum și un teatru.

— Dirigintele școlaei din cătunul Belciug, com. Gherghița, jud. Prahova, a înființat o tovărășie sătească, pentru cultivarea zarzavaturilor.

— Ministerul lucrărilor publice a intervenit pe lângă ministerul de interne de a autoriză intrarea în țară a șease sute de muncitori bulgari, necesari la lucrările liniei în construcție Ploești-Slobozia.

— Administrația Cassei școlaelor a comunicat revizorilor școlari următoarele dispozițiuni:

Prin deciziunea ministerială din 8 Februarie 1902, relativă la serbarea «Sădirea Pomilor», se institue cinci premii bănești, a 50 lei, ce se vor da acelor diriginți de școli cari se vor dovedi că au sădit numărul ce mai mare de pomi, și că și la școală au pepiniera cea mai mare, mai bine îngrijită, și mai bogată în pomi fructiferi altoiți.»

Aceste premii se vor da chiar din anul acesta.

Revizorii sunt invitați ca în timpul cel mai scurt posibil să comunique în mod amănunțit numărul pomilor prinși, aflați în ființă acum, după sădirile din fiecare an.

Li se mai pune în vedere ca să dea un deosebit interes acestei serbări care pe lângă alte beneficii, poate face și pe învățători să se bucură și de premiile amintite mai sus, care de acum încolo se vor da în fiecare an de Cassa Școlaelor.

— Moștenitorii defunctului C. Adam Anastasiu, proprietarii moșiei Crevedia-Mare (Vlașca), au donat 500 lei ca ajutor la construirea localului de primărie din Crevedia-Mare.

LICITAȚIUNI

— La Fforia Spitalelor Civile din București, se vor ține următoarele licitații pentru exercițiul 1908-1909 la orele 10 dimineața :

- 1) La 4 Martie 1908 pentru articole de cauciuc.
- 2) La 7 Martie 1908 pentru articole de cusătorie.
- 3) La 8 Martie 1908 pentru articole de biuro.
- 4) La 17 Martie 1908 pentru petrol.
- 5) La 18 Martie 1908 pentru păcură.
- 6) La 19 Martie 1908 pentru cărbuni Cardiff.
- 7) La 2 Aprilie 1908 pentru mobile de fer.
- 8) La 3 Aprilie 1908 pentru papuci.
- 9) La 4 Aprilie 1908 pentru pânzăria indigenă.
- 10) La 5 Aprilie 1908 pentru efecte de îmbrăcăminte.
- 11) La 7 Aprilie 1908 pentru obiecte de serviciu.

— Idem la 8 Martie 1908, ora 9 a. m. pentru vânzarea mobilierului vechiu rămas nevăndut din apartamentul din etajul I din str. Regulă No. 3, rămas pe urma defunctei Olga Mavrocordat.

— Idem la 12 Martie 1908, ora 10¹/₂ a. m. pentru închirierea pe termen de 3 ani, a următoarelor apartamente din Palatul băilor Eforiei și anume:

- 1) Apartamentul din stânga Palatului Eforiei, primul etaj.

Apartamentul No. 1, cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 500.

Apartamentul No. 2, cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 500.

Pentru aceste două apartamente se va ține licitație și în total.

— Idem pentru închirierea pe termen de 3 ani, a următoarelor imobile și anume:

Din București.

- 1) Apartamentul din față din imobilul din str. Labirint No. 76, cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 200.

Din Sinaia.

2) Magazinul No. 1, din pavilionul de mărunțișuri din parcul Sinaia cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 100.

3) Magazinul No. 4, din pavilionul de mărunțișuri din parcul Sinaia cu începere dela 13 Iunie 1908, garanție provizorie lei 75.

4) Chioșcul de jurnale, din parcul Sinaia, cu începere dela 1 Iulie 1908, garanție provizorie lei 100.

5) Pavilionul Sf. Ana, cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 20.

6) pavilionul și popicăria dela pescărie, cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 75.

7) Terenul din parc pentru pavilion de florărie, cu începere dela 1 Iulie 1908, garanție provizorie lei 25.

8) Lăptăria din parcul Sinaia, cu începere dela 23 Aprilie 1908, garanție provizorie lei 100.

Spraoferte și oferte condițion nu se primesc.

Condițiunile speciale, precum și orice informațiuni se pot lua la Serv. Domenial, secția Bunurilor, în zilele de lucru, între orele 10¹/₂—12¹/₂ a. m.

Licitațiile se vor ține conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

19

Primeidioasele întâmplări

ALE

Marițarului franțuz LUDOVIC TREGAN

ÎN

NOUA GUINEE (povestite de el însuși)

TRADUCERE DE C. C. POP-TAȘCĂ.

CAP. XVI.

Uanuta, marele preot al lui Otaru, eră deștept, șiret și mult mai învățat ca ceilanți șefi Orangonoki. El își dădu seamă că eră bine să-mi fie prieten și de îndată ce mă însurai veni foarte des la mine. Intr'o zi mă întrebă cum făceam de puteam vorbi cu o foaie albă acoperită cu semne negre. Ii desluși că aceasta eră o carte și atât de mult îi plăcu încât mă rugă să-l învăț și pe el a scrie și a citi. Primii cu plăcere și întrebuintând acelaș mijloc ca cu Lamlam în scurt timp începă să citească și să scrie.

Noul meu prieten, voiă acum să cunoască cuprinsul acelei cărți care opreă omorârea robilor și mă întrebă mult asupra albilor și a religiunii lor.

— Cum, albii nu păstrează pe Dumnezeu lor în păduri sfinte ?

— Nu, Dumnezeu nostru este în cer, mai presus de soare și de stele.

— Ce prostie! Dincolo de soare nu mai este nimic. Unde dar poate locui Dumnezeu vostru? Unde își poate înălța palatul său? Cum știi tu că există dacă nu l-ai văzut niciodată?

— Cărțile ne spun despre existența lui Dumnezeu, și noi credem.

— De oarece Dumnezeu vostru este în cer, cum puteți să-i aduceți jertfe și să-i dați aur, căci în definitiv numai cu vorbe preoții lui nu pot trăi, căci dacă de pildă Orangonokii n'ar avea frică de Otaru, ei nu ne ar mai da nimic și eu aș muri de foame!

Altă dată îl întrebam eu, și putui astfel află că la mieznoapte de Kontar trăiau puternice și numeroase triburi. Unul din aceste triburi eră numai de femei, cari nu primeau între ele bărbați decât la anumite epoci ale anului, iar dacă în alt timp prindeau pe vr'unul îl omoră fără milă. Mai aflai că mai eră un trib care se numeă Kik-Kiks, care se trăgeă dintr'un șef Orangonok. Acesta fusese un om foarte viteaz, dar foarte crud; într'o bătălie o lance îi stăpunsese gâtul dela o parte la alta. Cu mare greutate s'a vindecat, dar deatunci un spirit rău îi intrase în cap

și vorbea neconținut, astfel că toți fugeau de el, de aceea luând cu el mai multe femei a plecat, și găsind un pământ nelocuit s'a așezat acolo și deatunci toți urmașii lui au un spirit rău în cap.

Nu puteam să crez aceste povești, dar bănuiam că ceva adevărat trebuie să fie, lucru de care mă încredințai ceva mai târziu. Când sosiră la Kontar niște soli dela un trib dela miazănoapte care aduseră cu ei un rob prins pe drum, care eră un Kik Kiks. Mă dusei să l văd. Eră un negru urât ca dracu, schilod desguștător. Când mă apropiiei de el auzii un zgomot ca bătăile unui ciasornic, care îi veneau din gât când răsufă. Aceasta numiau Orangonokii spiritul cel rău.

Eram așa de fericit în acea vreme, încât uitasem cu desăvârșire Franța. Iubita mea Lamlam îmi împlinea toate voile. Fiindcă văzuse că nu-mi plăcea s'o văd în pielea goală la serbările curții, cum eră obiceiul să meargă femeile, ea nu mai vru să ia parte. Celor ce mă întrebau de ce nu vine, le spuneam că e suferindă și din nenorocire spuneam adevărul. Trăiam cât puteam mai mult unul lângă altul. Petrecerile Orangonokilor nu mi plăceau. Danțul nu-l cunoșteau, dar în locul balurilor Europenești aveau un fel de petrecere numită *șun-șun*. Toți șefii îmbrăcați în haine de culori strigătoare, iar femeilelor cu desăvârșire goale, se adunau într'o sală mare anume construită.

Fetele n'aveau voie să vie la *șun-șun*. Lamlam mă rugă s'o duc măcar odată. Când toți sosirăm, un șef, cel mai frumos îmbrăcat dintre toți, intră, ținând într'o mână o vargă lungă, iar în alta o mulțime de fulgi pe cari îi împărți bărbaților. Lăutarii începură a cânta un fel de marș și atunci fiecare bărbat urmat de nevasta lui începū a merge străduindu-se amândoi suflând să ție fulgul în aer. Această priveliște plăcută la început, încetul cu încetul deveni ridiculă și chiar rușinoasă. — Pe măsură ce perechile nu mai puteau duce fulgul, se așezau dealungul pereților și priveau la ceilalți; asta ținū mai multe ceasuri, până ce rămase numai o singură pereche în mijlocul sălei. — A doua zi multe femei se îmbolnăviră din pricina osteneții, ceea ce mă hotărî să nu mai las pe Lamlam la *șun-șun*. Aceasta, fără să știu, îmi făcū însă un mare număr de vrăjmași.

(Va urma).

Stimați Cititori,

Răspândiți revista „Albina” în cercul cunoștințelor D-voastră.

„S T E A U A“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucra pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

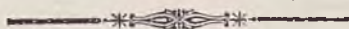
Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Membru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor universitar*. — *Secretar*, Const. Bauu, profesor secundar, fost inspector școlar. — *Membri*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf-Bisericii Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, senator, fost *Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, fost *Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, fost *administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompilia Eliade, *prof. Iesor universitar*. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; *Preotul econom* Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmare).

Huidovici Victoria (București), 2 lei; Simionescu Cecilia (București) 2 lei; Pitiș Cecilia (București), 2 lei; Ionescu Maria (București), 2 lei; Costescu Elena (București), 2 lei; Georgescu Elena (București), 2 lei; Mihalcea Zoe (București), 2 lei; Teodorescu Marcella (București), 2 lei; Simionovici Cecilia (București), 2 lei; Constantinescu Lelia (București), 2 lei; Simionescu Elena (București), 2 lei; Georgescu Constanța (București), 2 lei; Jenica Crăsteanu (București), 2 lei; Eliza Ionescu (București), 2 lei; Rasidescu Valeria (București), 2 lei; Profira Iosif Corina Mănescu (București), 2 lei; Olga Theohari Natalia Țupa (București), 2 lei; Matilda Wechselberger (Buc.) 2 lei; Alex. Papadopol (Buc.), 2 lei; Elena Lipati M. Pitiș (București), 2 lei; Victor Râmnicianu (București), 4 lei; Mihăilă M. Romanescu (București), 2 lei; Gr. G. Strătilescu (București), 2 lei; Elisa M. Râmnicianu (București), 2 lei; Ion Stănescu-Buzău (Focșani), 2 lei; Natalia Gr. Stratulescu (București), 2 lei; R. Râmnicianu (București), 2 lei; Dora Stroescu (București), 1 lei; Mihai M. Râmnicianu (București), 2 lei; Chiriachița M. Râmnicianu (București), 2 lei; Dimitrie Popescu (Podu-Turcului), 1 leu; Victor Popp (Podu Turcului), 2 lei; Steriana Iacomi (Podu-Turcului), 1 leu; I. Berdan (căt. Glăvănești), 1 leu; Ion Emigărescu (Tecuci), 1 leu; Const. G. Tomescu (Tecuci), 1 lei; Nicolai C. Cădelcu (Focșani), 2 lei; H. Loloș (Tecuci), 10 lei; M. Stoiculescu (Călmățui), 1 leu; N. Negruți (Valea Rea), 1 leu; Ion Cruceanu (Sabaru Liești), 1 leu; C. V. Ciobotaru (Meteu), 1 leu; E. Parascivescu (Bucești), 1 leu; E. K. Roman (Tudor Vladim.), 1 leu; I. Dimitrescu (Bucești), 1 leu; V. Gh. Macarie (Barcea), 1 leu; Dimitrie Ilescu (Nicoarești) 1 leu; I. Beldi (Călmățui), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși în cursul anului 1908 este de 210, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 775.

(Va urma în numărul viitor).

Cărți noi.

Călăuza stuparului, de d-nii N. Nicolaescu și G. Stoinescu, a apărut într'un volum de 340 pag. cu 123 figuri, în editura librăriei Socec & Comp. Calea Victoriei, București. Prețul 3 lei. Pentru abonații revistei „Albina» 2 lei.

Autorii au completat articolele despre albinărit ce au publicat în anii din urmă ai revistei noastre, cu toate chestiunile privitoare la creșterea albinelor. Astfel cum se înfățișază. „Călăuza stuparului» e cea mai completă carte de albinărit din câte au apărut până azi în limba noastră.

Toate lucrările pe cari le reclamă creșterea albinelor sunt arătate în amănunțime și într'o limbă pe înțelesul tuturor. Autorii stăruiesc mai ales asupra părții practice a stupăritului. Astfel, *cărmuirea stupilor* e arătată pe larg și deosebit pentru fiecare din cele trei feluri de uleie: orizontale, verticale și primitive. Desvoltare mare de asemenea s'a dat chestiunilor; *construcția uleilor, clădirea fașurilor, roiul, plantele care dau miere, produsele albinelor* (mierea și ceara) lucrările de făcut la stupi în fiecare lună.

Tiparul e foarte îngrijit și pe hârtie velină. Figurile sunt bine reușite.

— A apărut: *Lecții practice din istoria naturală* (manual pentru învățători), prelucrare de Radu Frișcu, învățător. De vânzare la tipografia Ciureu & Comp. Brașov (Transilvania). Prețul broșat 2 Koroane, legată în pânză, 2 Koroane 60 bani.

— Carmen Sylva și România, de Petre Daniilescu. De vânzare la librării cu prețul de 2 lei.

— B. P. Hasdeu (Savantul-Omul d' spirit. Spiritistul), de D. Teleor. De vânzare la toate librăriile cu prețul de 2 lei.

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitstul central: la Londra
 Lachlan Macintosh Rat, „
 G. I. Goschen „
 Vicontele Duncannon „
 E. W. H. Barry „
 Robert Hamilton Lang „
 Demetre de Frank „ Viena
 P. Naville „ Paris
 Ad. Vernes „

Directori: } C. A. Stolz
 } E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalindern, Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 7 Creat Winchester street.
 Sucursala: București, Piața sf. Gheorghie.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
 Capital în acțiuni întreg vărsat în aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
 compuse din prime
 și daune 3.955.698.79
 Idem format din capital și alte rezerve 1.075.842.80

Total în aur Lei 7.052.541.59

Daune plătite . . . . . Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Băicoianu.

Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra incendiului, a „grindinei», contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt primite în toate combinațiunile obișnuite ca: «cas de moarte, supraviețuire, zestre și rentă». Sediul social în palatul Societății din str. Doamnei No 12. București. Reprezentanță generală în București, str. Smârdan No. 4. Agenții în toate orașele din țară.